

PATVIRTINTA

Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų
direkcijos direktoriaus 2022 m. liepos 1
d. įsakymu Nr. DV- 3 (2026 m. d.
įsakymo Nr. DV- redakcija)

DZŪKIJOS-SUVALKIJOS SAUGOMOS TERITORIJOS DIREKCIJOS ŽUVINTO BIOSFEROS REZERVATO GRUPĖS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkcijos Žuvinto biosferos rezervato grupė (toliau – Grupė) yra Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkcijos (toliau – Direkcija) struktūrinis padalinys, vykdamas funkcijas teisės aktų, administracinių sprendimų įgyvendinimo ir laikymosi priežiūros srityje Žuvinto biosferos rezervate ir priskirtose teritorijose.

2. Grupė savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymais, Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus įsakymais, Direkcijos nuostatais, Direkcijos direktoriaus įsakymais, kitais teisės aktais bei šiais nuostatais.

II SKYRIUS UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

3. Grupės uždaviniai:

3.1. Organizuoti ir vykdyti prevencinę veiklą Žuvinto biosferos rezervato ir Grupei priskirtose saugomose teritorijose, siekiant išvengti saugomos teritorijos apsaugos ir naudojimo režimo pažeidimų;

3.2. Užtikrinti Žuvinto biosferos rezervato vertybių (gamtos vertybių, kraštovaizdžio kompleksų ir paveldo objektų) apsaugą, tvarkymą ir priežiūrą, sunaikintų ir pažeistų gamtos, kultūros vertybių (kompleksų ir objektų) atkūrimą, pagerinant jų būklę, bei pritaikymą lankymui, pažintiniam turizmui, rekreacinių zonų ir objektų tvarkymą ir priežiūrą;

3.3. Užtikrinti Žuvinto biosferos rezervato lankytojų aptarnavimą;

3.4. Populiarinti Dzūkijos (Dainavos) ir Suvalkijos (Sūduvos) etnografinių regionų etnokultūros tradicijas (statybos, amatų, nematerialaus paveldo srityse) Žuvinto biosferos rezervate.

4. Grupė, įgyvendindama jai pavestus uždavinius, atlieka šias funkcijas:

4.1. Organizuojant ir vykdant prevencinę veiklą Žuvinto biosferos rezervato ir Grupei priskirtose saugomose teritorijose, siekiant išvengti saugomos teritorijos apsaugos ir naudojimo režimo pažeidimų:

4.1.1. bendrauja su kiekvienu suinteresuotu asmeniu ir suinteresuotų asmenų grupėmis, Grupės kompetencijos ribose padeda spręsti kylančias problemas, teikia informaciją/konsultacijas apie saugomos teritorijos steigimo tikslus, apsaugos ir naudojimo režimą, saugomas vertybes, jų išsaugojimo poreikį, būklę, numatomus apsaugos ir naudojimo režimo pakeitimus, planavimą, projektavimą, kraštovaizdžio apsaugos ir tvarkymo priemones, saugomos teritorijos išskirtinę vertę, lankymo galimybes ir Direkcijos veiklą;

4.1.2. dalyvauja vykdant lankytojų, tikslinių grupių, vietos gyventojų apklausas, siekiant išsiaiškinti jų interesus, poreikius, rekreacines apkrovas, analizuoja gautus duomenis, teikia pasiūlymus saugomos teritorijos steigimo tikslams įgyvendinti, rekreacinių apkrovų reguliavimo priemonėms taikyti, tinkamiems elgsenos gamtoje įpročiams formuoti, stebi ir vertina įgyvendinamų priemonių efektyvumą ir suinteresuotų asmenų interesų suderinimą;

4.1.3. vykdo prevencinius apsilankymus saugomoje teritorijoje ir Grupei priskirtose teritorijose, kurių metu stebi fizinių ir juridinių asmenų vykdomą veiklą, siekiant užkirsti kelią galimam teisės aktų pažeidimui imasi prevencinių priemonių, siūlo geriausius būdus ir formas numatomai veiklai vykdyti;

4.1.4. užfiksavusi galimus pažeidimus informuoja kontroliuojančias institucijas dėl galimai padarytų teisės aktų pažeidimų;

4.1.5. organizuoja savanorių darbą, įtraukia į saugomos teritorijos tvarkymą ir būklės stebėjimą bendruomenes, vietos gyventojus, bendradarbiauja su vietos bendruomenėmis, nevyriausybėmis organizacijomis gamtosauginio švietimo klausimais.

4.2. Užtikrinant Žuvinto biosferos rezervato vertybių (gamtos vertybių, kraštovaizdžio kompleksų ir paveldo objektų) apsaugą, tvarkymą ir priežiūrą, sunaikintų ir pažeistų gamtos, kultūros vertybių (kompleksų ir objektų) atkūrimą, pagerinant jų būklę, bei pritaikymą lankymui, pažintiniam turizmui, rekreacinių zonų ir objektų tvarkymą ir priežiūrą:

4.2.1. dalyvauja įgyvendinant tarptautinę biosferos pokyčių stebėsenos (monitoringo) programą;

4.2.2. dalyvauja įgyvendinant gamtos vertybių būklės vertinimą;

4.2.3. tvarko (prižiūri) kraštovaizdžio kompleksus, gamtos ir nekilnojamąsias kultūros paveldo vertybes, t. y. pagal kompetenciją įgyvendina saugomos teritorijos specialiojo ir strateginio planavimo dokumentuose (planavimo schemose, tikslinėse programose, kt.) numatytas apsaugos ir tvarkymo priemones, arba organizuoja jų tvarkymą ir priežiūrą, įgyvendina sunaikintų ir pažeistų kompleksų bei objektų atkūrimo priemonių įgyvendinimą;

4.2.4. pagal kompetenciją įgyvendina ekosistemų, natūralių buveinių ir rūšių apsaugos, tvarkymo bei atkūrimo priemones, numatytas strateginio ir teritorijų planavimo dokumentuose, įgyvendina priemones, susijusias su invazinių rūšių valdymu ir naikinimu;

4.2.5. pagal kompetenciją dalyvauja rengiant tikslines programas, saugomų teritorijų planavimo dokumentus, esant poreikiui teikia pasiūlymus dėl jų papildymo ar keitimo;

4.2.6. dalyvauja įgyvendinant biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio apsaugos, kraštovaizdžio ir ekosistemų atkūrimo priemones, numatytas teisės aktuose ir tarptautiniuose susitarimuose, organizuoja apsaugos ir/ar atkūrimo priemonių, numatytų konkrečiuose projektuose, vykdymą arba pati jas vykdo likusioje priskirtos teritorijos dalyje (ne Žuvinto biosferos rezervato teritorijoje ir ne „Natura 2000“ tinklo teritorijose);

4.2.6. inicijuoja ir/ar organizuoja mokslinius tyrimus, susijusius su rekreacine ir kita veikla, vykdo taikomuosius tyrimus, stebėseną Žuvinto biosferos rezervato teritorijoje;

4.2.7. pritaiko teritorijas ir objektus lankymui, pirmiausia – pažintiniam turizmui, įrengia ir prižiūri rezervato lankytojams skirtą infrastruktūrą: lauko informacinę sistemą, gamtos ir kultūros vertybių ekspozicijas, pažintinius, mokomuosius ir kitus takus, atokvėpio vietas arba organizuoja teritorijų tvarkymą ir priežiūrą;

4.2.8. pagal kompetencijos sritį teikia pasiūlymus Direkcijos direktoriui ir kitiems Direkcijos struktūriniams padaliniais dėl gamtos ir kultūros vertybių, rekreacinių zonų ir rekreacinių išteklių būklės gerinimo, rekreacinių apkrovų reguliavimo priemonių taikymo, stebi ir vertina įgyvendinamų priemonių efektyvumą;

4.2.9. informuoja visuomenę apie kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, vertybių būklę, rengiamas tikslines programas bei įgyvendinamas apsaugos ir tvarkymo priemonės, numatomas apsaugos ir naudojimo režimo pakeitimus Žuvinto biosferos rezervate ir kitose Grupei priskirtose saugomose teritorijose;

4.2.10. informuoja ir konsultuoja žemės savininkus, valdytojus, naudotojus, kitus fizinius, juridinius asmenis ir subjektus, neturinčius juridinio asmens statuso, tačiau turinčius civilinį teisumą, saugomų teritorijų apsaugos, biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio apsaugos, tvarkymo ir ekosistemų atkūrimo priemonių įgyvendinimo klausimais, teikia siūlymus dėl kraštovaizdžio ir biologinei įvairovei palankių žemės ūkio priemonių įgyvendinimo;

4.2.11. pagal kompetenciją derina kultūros, sporto ir kitokių renginių vietas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintais Žuvinto biosferos rezervato nuostatais;

4.3. Užtikrinant Žuvinto biosferos rezervato lankytojų aptarnavimą:

4.3.1. organizuoja lankytojų centro veiklą, priima, aptarnauja ir konsultuoja lankytojus ir/ar suinteresuotus asmenis lankytojų centre, vykdo lankytojų monitoringą;

4.3.2. veda ekskursijas, žygius kraštovaizdžiui, biologinei įvairovei, vertybėms pažinti, organizuoja edukacijas;

4.3.3. teikia lankytojams ir kitas mokamas paslaugas, susijusias su Direkcijos veiklos tikslais ir funkcijų vykdymu;

4.3.4. teikia lankytojams aktualią informaciją apie Žuvinto biosferos rezervato steigimo tikslus, išskirtinę vertę, lankymo galimybes;

4.3.5. rengia ir įgyvendina ekologinio švietimo programas, susijusias su Žuvinto biosferos rezervato kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, vertybių pažinimu, populiarina ekologinę žemdirbystę;

4.3.6. organizuoja ir vykdo gamtos mokyklos veiklą: aptarnauja jos lankytojus, rengia ir įgyvendina gamtosaugines ir kitas programas.

4.4. Populiarinant Dzūkijos (Dainavos) ir Suvalkijos (Sūduvos) etnografinių regionų etnokultūros tradicijas (statybos, amatų, nematerialaus paveldo) Žuvinto biosferos rezervate:

4.4.1. bendradarbiauja su Bendrųjų reikalų skyriaus kultūrologu kaupiant, tvarkant, sisteminant informaciją apie nematerialųjį kultūros paveldą ir jo apsaugą, renkant kraštotyrinę medžiagą, fiksuojant gyvasias tradicijas, kitas nematerialiojo kultūros paveldo vertybes ir vertinant jų būklę Žuvinto biosferos rezervato teritorijoje;

4.4.2. skleidžia žinių visuomenei, organizuoja konferencijas, seminarus, parodas, gamtosauginius, etnokultūrinius ir kitus švietėjiškus ir kultūrinius renginius;

4.4.3. inicijuoja Saugomų teritorijų produkto ženklo suteikimą Žuvinto biosferos rezervato teritorijoje veikiančių ir gyvenančių gamintojų gaminamoms prekėms ar teikiamoms paslaugoms.

4.5. Pagal kompetenciją vykdo kitas teisės aktų nustatytas funkcijas ir Direkcijos direktoriaus, jo pavaduotojo pavedimus.

III SKYRIUS

TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

5. Grupė, įgyvendindama jai pavestus uždavinius ir atlikdama funkcijas, turi teisę:

5.1. Gauti iš kitų Direkcijos struktūrinių padalinių dokumentus ir informaciją, kurių reikia Grupės uždaviniams įgyvendinti ir funkcijoms atlikti;

5.2. Naudotis kitomis Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais teisėmis.

6. Grupės darbuotojai privalo:

6.1. Vadovautis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Direkcijos nuostatais, Direkcijos darbo reglamentu, Direkcijos vidaus tvarkos taisyklėmis, šiais nuostatais, savo pareigybų aprašymais, Direkcijos direktoriaus įsakymais bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais jų veiklą;

6.2. Laiku ir kokybiškai atlikti pavestas užduotis;

6.3. Už pareigų ir funkcijų nevykdymą ar netinkamą jų vykdymą Grupės darbuotojai atsako Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS

VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

7. Grupei vadovauja patarėjas, priimamas ir atleidžiamas iš tarnybos Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka.

8. Patarėjas:

8.1. Planuoja ir organizuoja Grupės darbą;

8.2. Rengia ir teikia Direkcijos direktoriui Grupės metinės veiklos ataskaitas ir metinės veiklos planus;

8.3. Atsako už Grupei pavestų uždavinių ir funkcijų vykdymą;

8.4. Atsiskaito Direkcijos direktoriui ir direktoriaus pavaduotojui už Grupės veiklą;

8.5. Teikia Direkcijos direktoriui, direktoriaus pavaduotojui siūlymus Grupės kompetencijos klausimais dėl Žuvinto biosferos rezervato valdymo, priežiūros, veiklos organizavimo tobulinimo;

8.6. Atsako už Grupei priskirto turto naudojimą ir priežiūrą;

8.7. Bendrųjų reikalų skyriui teikia valstybei nuosavybės teise priklausančių, Direkcijos patikėjimo teise valdomų, naudojamų ar disponuojamų patalpų ir pastatų, tarnybinių transporto priemonių draudimo poreikį;

8.8. Pagal kompetenciją atstovauja Direkcijai kitose valstybės institucijose, tarptautinėse organizacijose, dalyvauja tarybų, komisijų ir darbo grupių veiklose, pasitarimuose;

8.9. Inicijuoja Žuvinto biosferos rezervato jungtinės tarybos sudarymą ir organizuoja jos veiklą;

8.10. Pagal kompetenciją bendradarbiauja su Valstybine saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Aplinkos ministerijos struktūriniais padaliniais bei jai pavaldžiomis institucijomis (Nacionaline žemės tarnyba ir jos padaliniais, Aplinkos apsaugos departamentu ir jo padaliniais, Valstybine miškų tarnyba, Valstybine teritorijų planavimo ir statybos inspekcija bei jos padaliniais, Valstybinių miškų urėdija ir jos padaliniais), Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos sekretoriatu (dėl Biosferos rezervato klausimų), Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritoriniais padaliniais, mokymo ir ugdymo institucijomis, kitomis valstybės ir savivaldos institucijomis bei įstaigomis, vietos bendruomenėmis, nevyriausybėmis organizacijomis;

8.11. Pagal kompetenciją palaiko ryšius, bendradarbiauja su atitinkamomis užsienio valstybių institucijomis bei tarptautinėmis organizacijomis;

8.12. Pagal kompetenciją dalyvauja nagrinėjant ir/ar nagrinėja fizinių ir juridinių asmenų skundus, pranešimus ir prašymus;

8.13. Prireikus inicijuoja, rengia (dalyvauja rengiant) projektus ir paraiškas finansavimui gauti Grupės kompetencijos srityse;

8.14. Padedą organizuoti darbuotojų saugos, civilinės saugos bei gaisrinės saugos reikalavimų laikymąsi Grupėje, privalomą priimant į darbą bei periodinį darbuotojų sveikatos tikrinimą;

8.15. Iniciuoja viešuosius pirkimus;

8.16. Užtikrina pirminių apskaitos dokumentų (gaunamų sąskaitų faktūrų, išrašomų sąskaitų faktūrų ir kt.) perdavimą Direkcijos Bendrųjų reikalų skyriaus specialistams, atsakingiems už finansų valdymą;

8.17. Vykdo kitas teisės aktų nustatytas funkcijas, Direkcijos direktoriaus, direktoriaus pavaduotojo pavedimus;

8.18. Patarėjo nebuvimo darbe atvejais jo funkcijas atlieka kito regioninio parko grupės patarėjas arba kitas Direkcijos direktoriaus paskirtas valstybės tarnautojas.

9. Grupės rengiamus dokumentus pasirašo Direkcijos direktorius, įgaliotas Grupės patarėjas ir/ar kitas valstybės tarnautojas.
